

A Kúria a felperesnek alperes ellen házasság felbontása, gyermektartásdíj, házastársi tartásdíj és használati díj megállapítása, házastársi közös vagyon megosztása és egyéb járulékok iránt a Nyíregyházi Városi Bíróságnál 10.P.20.471/2008. számon megindított és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróságnak 2.Pf.21.434/2010/11. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen az alperes 97. és Pfv.3. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem, valamint a felperes által Pfv.5. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasítja.

Feljogosítja a felperest az általa lerótt 97.800 (Kilencvenhétézer-nyolcszáz) forint csatlakozó felülvizsgálati eljárási illeték visszaigénylésére.

A jogerős ítéletnek az alperes felülvizsgálati kérelmével támadott rendelkezéseit hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 250.000 (Kettőszázötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 697.710 (Hatszázkilencvenhétézer-hétszáztíz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a Magyar Állam viseli.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a kijavított ítéletével a peres felek 2002. május 31. napján megkötött házasságát felbontotta, a házasságukból

2002. november 26. napján született T. B. utónevű gyermeket az alperes édesanyánál helyezte el, kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a T. B. utónevű gyermeke tartása fejében az alperesnek a 2008. február 15. és 2010. május 31. napja között elmaradt 132.500 forint gyermektartásdíjat, 2010. június 1. napjától kezdődően pedig folyamatosan, havonta előre havi 25.000 forint gyermektartásdíjat és részletesen szabályozta a felperes apa és a közös kiskorú gyermek közötti kapcsolattartást. A peres felek házastársi közös vagyonát megosztotta akként, hogy az ítélet rendelkező részében tételesen felsorolt közös ingóságokat összesen 214.000 forint értékben a felperes, az ugyancsak tételesen felsorolt további ingóságokat pedig összesen 566.887 forint értékben az alperes tulajdonába adta. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül adja ki az alperesnek a T. B. utónevű gyermek - ítélet rendelkező részében tételesen felsorolt ingóságait összesen 419.000 forint értékben. Az alperes ezt meghaladó viszontkeresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 800.000 forint - általános forgalmi adó nélküli - perköltséget, a felperest pedig arra, hogy fizessen meg a Magyar Államnak - a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság Gazdasági Hivatala külön felhívására - 61.717 forint állam által előlegezett szakértői díjat, míg az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Észak-alföldi Regionális Igazgatósága Illeték Főosztálya külön felhívására 6.400 forint le nem rótt illetéket. A 10. P. 20.471/2008/7., valamint a 10. P. 20.471/2008/23. szám alatt meghozott ideiglenes intézkedéseit hatályon kívül helyezte. Úgy rendelkezett, hogy a felperes költségmentessége folytán le nem rótt további illetéket, illetőleg állam által előlegezett költség az állam viseli.

Az ítélete felülvizsgálattal és csatlakozó felülvizsgálattal támadott részének indokolásában tényként állapította meg, hogy a peres felek 2002. május 28-án egymással házassági vagyoni szerződést, 2002. május 31-én pedig házasságot kötöttek, melyből 2002. november 26-án T. B. utónevű gyermekük született.

A felek egymástól lényegesen eltérő anyagi háttérű családból érkeztek a házasságba, és a házasságkötésük némileg „elkapkodott” volt, amit alátámaszt az a tény is, hogy a házasságkötésük egyik indoka a szerelmi kapcsolatuk mellett az is volt, hogy az alperes teherbe esett.

A rendkívül jó anyagi körülmények között élő és a felperest maximálisan támogató felperesi szülők a saját pénzeszközeikből túlnyomó részben még a házasságkötés előtt építették fel a felperes különvagyonához tartozó Ny., M. u. szám alatti lakóház ingatlant, az építkezés befejezésére pedig a házasságkötés után, de még a gyermek megszületése előtt került sor, és az az életközösség ideje

alatt a felek közös lakásául szolgált. A felperes az életközösség ideje alatt a szülei által működtetett P. Kft. alkalmazásában havi bruttó 150.000 forint, nettó kb. 100.000 forint jövedelmet ért el, a magas jövedellel rendelkező és több jól jövedelmező céget is működtető felperesi szülők azonban a házasságkötést követően is jelentős anyagi-pénzbeli és ingóságbeli támogatást nyújtottak a felek részére, míg az alperes a házasságkötéskor csak minimális értékű különvagyonni ingósággal rendelkezett.

A felek családjai - a közöttük a házasságkötéskor is meglévő rendkívül nagy vagyoni különbség miatt - kölcsönösen bizalmatlanok voltak egymással, a felek között létrejött házassági vagyoni szerződés ténye és annak tartalma pedig arra utal, hogy a felperes családja bizalmatlanul fogadta, illetve kezelte az alperest és ezt a bizalmatlanságot az alperes a későbbiekben sem volt képes eloszlatni, a felperesi családba nem volt képes beilleszkedni, a lényegesen megváltozott anyagi körülményeit nem tudta megfelelően feldolgozni, a felperes pedig az alperest az anyagi természetű üzleti ügyeibe nem avatta be.

Az alperes számára idővel terhessé vált, hogy a felperes szülei emlékeztették arra, hogy milyen anyagi háttérrel került a házasságba, és ezért az alperes önállóbb életet kívánt élni, amelyet a felperes és a családja nem kívánt biztosítani a részére, a felperes pedig féltékeny volt az alperesre, az alperes azonban nem volt képes a féltékenységre alapot adó körülményeket eloszlatni. Mindezek miatt a felek közötti kölcsönös bizalmatlanság egyre jobban elmélyült, és 2008. év elején az életközösségük végleg megszakadt majd 2008. februárjában az alperes a felperes különvagyonához tartozó Ny., M. u. szám alatti házastársi közös lakásból elköltözött. A különválás után mindkét fél más partnerkapcsolatot létesített, élettársi kapcsolatban azonban egyikük sem él.

A peres felek a közöttük 2002. május 28. napján létrejött házassági vagyoni szerződésben rögzítették, hogy 2002. május 31. napján házasságot kívánnak kötni. Az alperes elismerte, hogy a felperes különvagyonát képezi a Ny. belterületi hrsz.-ú lakóház, udvar megnevezésű, Ny., M. u. sz. alatt található ingatlan, továbbá a P. Kft-ben meglévő 20% mértékű üzletrész. Kijelentették, hogy a házasságkötés után a házassági életközösséget a férj különvagyonát képező ingatlanban kezdi meg, ezért az alperes vállalta, hogy a házassági életközösség megszűnése esetén az ingatlant elhelyezési és térítési igény nélkül elhagyja. Kijelentették továbbá, hogy a házasságkötés alkalmából kapott nászajándékot a Csjt. 27. § (1) bekezdése értelmében közös vagyonnak tekintik, ennek megfelelően a házassági életközösség megszakadása esetén az fele-fele arányban illeti meg őket.

A felperes a P. Kft.-beli üzletrésznének tulajdonjogát kb. 3 évvel a házasságkötés után a testvérére ruházta át.

A felperes többször módosított keresetében az alperessel kötött házasságának felbontását, valamint a közös kiskorú gyermek nála való elhelyezését kérte.

Az alperes viszontkeresettel élt a közös kiskorú gyermek nála történő elhelyezése, valamint a felperes arra való kötelezése iránt, hogy 2008. február 15. napjától kezdődően fizesse meg neki a B. utónevű gyermek után a mindenkori havi jövedelme 20 %-át, de legalább havi 50.000 forint gyermektartásdíjat. Kérte továbbá a vagyonmérleg 1-85. tételeiben felvett közös vagyoni ingóságok megosztását, valamint a felperes különvagyoni ingatlanába beruházott érték reá eső részének a megtérítését. A vagyonmérleg 27. tételébe beállított 4.000.000 forint értékű fólia konfekcionáló gép után az alperes a 2008. február 1-től 2010. április 30-ig terjedő 27 hónapos időszakra vonatkozóan havi 150.000 forint, összesen 4.050.000 forint összegű géphasználati díjra is igényt tartott, amelyet a vagyonmérleg 28. tételébe állított be azzal, hogy ezt az összeget házastársi tartásdíj címén is kérte megállapítani. A megosztandó közös vagyon értékét előbb összesen 9.310.000 forintban, majd további 7.915.000 forintban, tehát együttesen 17.225.000 forintban jelölte meg.

A felperes a gyermek alperesnél való elhelyezése esetére kiterjesztette a keresetét a kapcsolattartási jogának a szabályozására, a gyermektartásdíj fizetési kötelezettségét pedig havi 20.000 forint erejéig elismerte. A házastársi közös vagyon megosztása, valamint a gyermek tulajdonát képező ingóságok kiadása iránt előterjesztett viszontkereset jogalapját a vagyonmérleg 4., 5., 6., 7., 9., 12., 13., 19., 23., 24., 25., 43., 44., 71., 72., 73., 74., 75., 76., 78., 84. és 85. tétele vonatkozásában elismerte.

Ezt meghaladóan azonban a viszontkereset elutasítását kérte, arra való hivatkozással, hogy az alperes által a vagyonmérleg 1., 3., 8., 9., 14., 15., 16., 17., 18., 20., 21., 22., , a 11., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 37., 38., 42., 45., 46., 47., 48., 49., 50., 61., 63., 64., 65., 66., 67., 69., 70., 79.80., 81. és 82. tételébe beállított ingóságok és a különvagyoni ingatlanán végzett beruházások egy része az életközösség létrejötte előtt került megvételre, illetve készült el, az életközösség ideje alatt megszerzett ingóságok, illetve elvégzett beruházások költségét pedig a szülei finanszírozták, az alperes által megjelölt ingóságok az ingatlan részét képezik, mert abba beépítésre kerültek, és a felek egyébként sem rendelkeztek olyan nagyságrendű jövedelemmel, amely a lakás lakhatóvá tételéhez szükséges ráfordítások finanszírozását és a nagy értékű ingóságok megvásárlását lehetővé

tették volna. A 28. tételbe beállított géphasználati- és a házastársi tartásdíj iránti viszontkereset elutasítását kérte arra való hivatkozással, hogy a 27. tételbe beállított fólia konfekcionáló gép nem a közös vagyonhoz, hanem a Kft. vagyonához tartozik, házastársi tartásra pedig az alperes nem szorul rá. A házassági vagyoni szerződésre való hivatkozással az alperessel szemben vagyoni igényt nem érvényesített. Hivatkozott arra, hogy az alperes 1.000.000 forint ajándékból 700.000 forintot kapott, amelyet ő kezelt, illetve fektetett be, és igényt tartott az alperes nevén nyilvántartott R. C. típusú személygépkocsi értéke 1/4 részének elszámolására, amelynek összegét 375.000 forintban jelölte meg. Kihagyni kérte továbbá a közös vagyon mérlegéből a 60. tételbe beállított ingóságot, mert az a P. Kft. tulajdonát képezi, a 68. tételben felvett ingóságot, mert az a közös gyermek tulajdona és azt a gyermek részére hajlandó kiadni, valamint a 39., 40., 41. és 83. tételbe beállított ingóságokat, mert azok a szüleinek a tulajdonát képezik.

Az így megállapított tényállás alapján az elsőfokú bíróság a felperes keresetét és az alperes viszontkeresetét részben alaposnak találta.

A házasság felbontása iránt előterjesztett kereseti kérelem vonatkozásában bizonyítottanak találta azt, hogy a felek házassága a tényállásban részletezett okok és körülmények miatt - mindkét fél magatartására visszavezethető okból - teljesen és helyrehozhatatlanul megromlott, az életközösségük 2008. február elején végleg megszakadt, ezért a házasságukat a Csjt. 18. § (1) bekezdése alapján felbontotta.

Részben találta alaposnak az elsőfokú bíróság az alperes házastársi közös vagyon megosztása iránt előterjesztett viszontkeresetét.

A Csjt. 27. § (2) bekezdése alapján megkötött házassági vagyoni szerződés szerint a Ny., M. u. szám alatti ingatlan és a P. Kft. 20%-os névértékű üzletrésze az alperes különvagyonához tartozik, míg a - majdani - nászajándék a felek közös vagyonát képezi. Erre tekintettel az arra hivatkozó felperest terhelte annak a bizonyítása, hogy az által megjelölt vagyontárgyak a Csjt. 28. § (1) bekezdése szerinti különvagyonához tartoznak.

A peres felek előadása, a kihallgatott tanúk vallomása, a perben kirendelt igazságügyi szakértők véleménye és a becsatolt okirati bizonyítékok adatai alapján arra az álláspontra jutott, hogy a felek közös vagyonát az ítéletének rendelkező részében természetben megosztott ingóságok, valamint egy értéktelen számológép és ahhoz tartozó asztal képezték összesen 780.887 forint értékben, a további ingóságok, valamint a felperes különvagyonai ingatlanára az életközösség ideje alatt eszközölt beruházások a felperes

külvagyronához tartoztak.

Nem fogadta el az alperes azon tényállítást, hogy a vagyonmérleg 27. tételébe általa felvenni kért 1 db 4.000.000 forint értékű fólia konfekcionáló gép a vagyonközösséghez tartozott azért, mert azt a felek az általuk menyasszonytáncba kapott - kb. 2.089.000-2.200.000 forint összegű - pénzből, valamint a R. C. típusú személygépkocsi eladási árából vásárolták meg, és annak a felperes szülei által működtetett kft. általi használata fejében a felperes - a havi keresetén felül - havi 300.000 forint használati díjban részesült, amely után adót nem fizetett, ezért a vitás gépnek a 2008. február 1-től 2010. április 30-ig terjedő időszakra járó és általa a vagyonmérleg 28. tételébe beállított összesen 4.050.000 forint használati díja közös vagyonnak minősül.

A felperes ezzel szemben úgy nyilatkozott, hogy a menyasszonytáncból származó készpénz egy részét a felek a nászútra költötték, amelynek költségéből az utazási irodának befizetett díj - okirattal igazoltan - 711.800 forint volt, más részét pedig gépkocsi vásárlásra fordították, illetőleg felélték. Becsatolta a R. C. típusú személygépkocsi megvételére vonatkozó adásvételi szerződést, amely szerint a vevő az alperes, a vételár pedig 2.890.000 forint volt, és abba beszámítást nyert a F. K. típusú gépkocsi 1.350.000 forint értékben.

Az alperes fenti tényállításait az általa bejelentett tanúk vallomása látszólag alátámasztotta ugyan, a felperes édesapjának a tanúvallomása viszont kifejezetten cáfolta. A nevezett tagadta, hogy a vitás konfekcionáló gép vonatkozásában ő maga és a házastársa, illetőleg a felek között bármiféle megállapodás jött volna létre, továbbá, hogy a menyasszonytáncból származó bevételből a felek akár a vállalkozásnak, akár a családnak bármilyen csekély összeget átadtak volna. Előadta, hogy 2003. évben 100.000.000 forint értékű gépet vásárolt, 2002. szeptember 11-én 2.344.000 forint értékben konfekcionáló gépet vásárolt a P. Kft. részére, 2002. január 15-én 3.934.000 forint értékben szintén konfekcionáló gépet, 2002. december 10. napján pedig 4.229.000 forint értékben gépet a P. Kft. részére. (Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes előadásának elfogadása esetén legnagyobb valószínűséggel a 2.344.000 forintos konfekcionáló gépről lehetett szó.)

A gép által termelt haszonra vonatkozóan azonban a tanú nem nyilatkozott, de előadta, hogy a P. Kft. konfekcionálásból származó havi árbevétele 2.206.301 forint, amely mintegy 6-7 gép jövedelmének minősül, továbbá, hogy a felperes P. Kft.-beli tagsági jogviszonyának a fennállása alatt, 2002. és 2003. évben a tagok osztalékot nem vettek fel, hanem a társaság nyereségét - 2003. évben pl. 100.000.000 forintot - fejlesztésre fordították, osztalék fizetésre csak 2006-2007. évtől kezdődően került sor.

Az alperes arra hivatkozott, hogy a gép megrendelésére 2002. októberében került sor, 10.000.000 forint volt a gép értéke, 4.000.000 forinttal járultak hozzá a peres felek a vételárhoz és a gép által termelt jövedelemből kaptak 40%-ot, amely havi 280.000-300.000 forint közötti összegnek felelt meg. Az alperes azonban részletesen nem tudott nyilatkozni arra a bírósági kérdésre, hogy miként történt az árbevétel vagy a haszon kiszámítása és ennek kifizetésére milyen módon került sor.

Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a felek jogvitájának az érdemi elbírálása során arra volt figyelemmel, hogy az alperes előadásának az elfogadása esetén a vitás gép bérleti díjából a feleknek a 2002. novemberétől 2008. február 15-ig terjedő 63,5 hónapos időszakban összesen 19.050.000 forint jövedelme származott volna. Ez a jövedelem azonban - a felperes havi 100.000 forintos keresetével, valamint az alperes részére folyósított gyes és a családi pótlék összegével együtt - csak akkor adott volna módot az alperes által megjelölt értékű ingó vagyon megszerzésére, illetőleg a felperes ingatlanára eszközölt beruházások közös finanszírozására, ha a felek az együttélésük 2002. május 31-től 2008. február 15-ig terjedő 67,5 hónapos időszakában a lakásuk fenntartását és a háromtagú család megélhetését - az elsőfokú bíróság által részletesen kimunkált számítások szerint - havi 33.000-34.000 forintból képesek lettek volna fedezni. Ennek a lehetőségét azonban cáfolja az, hogy a felek és a kiskorú gyermekük átlagon felüli életszínvonalon éltek.

Mindezek miatt az elsőfokú bíróság az alperes által kihallgatni kért tanúk vallomását a tényállás megállapítása során figyelmen kívül hagyta és a felek közös ingó vagyonának értékét összesen 780.000 forintban határozta meg, amelyből a feleket személyenként $(780.000 : 2 =)$ 390.443 forint illeti meg.

A közös vagyon Csjt. 31. § (1)-(3) bekezdései alapján történt megosztása folytán a felpereshez összesen 214.000 forint, az alpereshez pedig összesen 566.887 forint közös vagyoni érték került, míg a gyermek tulajdonát képező ingóságok értéke 419.000 forintot tesz ki. A közös vagyon természetbeni megosztásának az eredményeként tehát az alperes tulajdonába a közös vagyoni jutóját meghaladó értékű ingóság került ugyan, figyelemmel azonban arra, hogy a felperes a javára mutató értékkülönbözet megtérítésére irányuló kérelmet nem terjesztett elő, az elsőfokú bíróság az alperes értékkülönbözetben való marasztalását mellőzte. Kötelezte ugyanakkor a felperest a 17-24. tételben felvett gyermekholmik, továbbá a 11. tétel alatti gyermekjátékok kiadására 419.000 forint értékben, mert azok alperesnek való kiadására a felperes a perben mindvégig hajlandónak mutatkozott. Ezen ingóságok értékét azonban a felperes (helyesen: az alperes) terhére nem számolta el, mert a

gyermek tulajdonát képező, illetve a használatára szolgáló ingóságok értékének megtérítésére a felperest (helyesen: az alperest) kötelezni méltánytalan, indokolatlan lenne.

Alaptalannak találta az elsőfokú bíróság az alperesnek a felperes házastársi tartásdíj fizetési kötelezettségének a megállapítása iránt előterjesztett vizionkeresetét.

Az alperes a tartási igényét arra alapította, hogy a konfekcionáló gép bevételeből a felek jelentős jövedelemre tettek szert, és erre alapítottan terjesztette elő a felperes arra való kötelezése iránt előterjesztett kérelmét is, hogy a konfekcionáló gép után fizessen meg neki 27 hónapra havi 150.000 forint, tehát összesen 4.050.000 forint elmaradt díjat, amelyet egyrészt házastársi tartásdíj címén is kért megállapítani, pontos összeget azonban a házastársi tartásdíj vonatkozásában külön nem jelölt meg.

A házastársi tartásdíj jogalapja vonatkozásában az elsőfokú bíróság vizsgálta az alperes vagyoni viszonyait, és megállapította, hogy az alperes a házassági életközösség megszakadásakor, majd azt követően is hallgatói jogviszonyban állt a Ny. Főiskolán, és külön önálló jövedelemmel nem rendelkezett, ezt követően 2009. május 11. és 2009. november 31-e között a Felső-Tiszavidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság alkalmazásában állt, ahol öt és fél hónapi idő alatt 409.089 forint összegű nettó jövedelme volt, nettó 74.379 forintot tesz ki. 2009. december 31-től álláskereső megállapodást kötött az Észak-alföldi Regionális Munkaügyi Központ Nyíregyházi Kirendeltség és Szolgáltató Központtal, majd a per során ismételt munkaviszonyt létesített a korábbi munkáltatójánál. A munkáltató közlése szerint 2010. január 15-től ismét közmunka keretében alkalmazásban áll, 2009. január és december hónapokban passzív táppénzben részesült, és 2010. januárjában a nettó jövedelme 46.881 forint volt, ezt követően pedig 89.500 forint volt.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint 2008. február hónaptól 2009. január hónapig az alperes tartásra való rászorultsága részben meg lett volna, mivel főiskolai hallgatói jogviszonyban állt és munkanélküli volt. Ugyanakkor azonban a R. C. típusú személygépkocsit ezen időszakban is fenntartotta és utána gépjármű adót is fizetett.

Az alperes olyan magatartást nem tanúsított, amely következtében a házastársi tartásra érdektelenné vált volna. A házasság erkölcsi alapját a házasság felbontására is közre ható magatartásával nem sértette súlyosan, így a tartásra a társadalmi felfogás szerint nem lenne méltánytalan (LB V. számú Polgári Elvi Döntés). A házasság megszűnését követően szintén nem tanúsított olyan magatartást amely a másik volt házastárs érdekeit durván sértette volna és a társadalmi együttélés szabályait nem sértette meg olyan mértékben,

hogya a tartási kötelezettség teljesítése tőle már nem lenne elvárható.

A felperes ugyanakkor a per során az alperes terhére megállapított havi 25.000 forintos gyermektartásdíjon kívül havi nettó 75.000 forintos átlagjövedelemmel rendelkezett, az ítélelhozatal idejére azonban már bejelentett munkaviszonya nem volt, a lakásának fenntartása pedig több százezer forintos költséggel járna (az alperes előadása szerint is legalább havi 120.000 forint), ezen kívül saját megélhetése is veszélyeztetve lenne.

Azt pedig az alperes a perben nem tudta bizonyítani, hogy a felperes megfelelő jövedelemmel rendelkezne, amely indokoltá tenné a házastársi tartás megállapítását, ezért az elsőfokú bíróság a házastársi tartásdíj megállapítása iránt előterjesztett viszontkeresetet a Csjt. 21. § (1) bekezdése alapján elutasította.

Részben találta alaposnak az elsőfokú bíróság az alperesnek a felperes gyermektartásdíj fizetési kötelezettsége havi 50.000 forintban történő megállapítására irányuló viszontkeresetét.

Az elsőfokú bíróság megkísérelte felderíteni a peres felek vagyoni viszonyait. A felperes a saját nyilatkozata és az alperes által is megerősített módon a P. Kft. alkalmazásában havi 170.000 forintos bejelentett bruttó átlagjövedelemmel rendelkezett. Az alperes a bíró kérdésére úgy nyilatkozott, hogy a felperes nettó átlagkeresete havi 100.000 forint volt (83. sz. jegyzőkönyv 3. oldal utolsó bekezdés), előadta azonban azt is, hogy az általa a vagyonszerlegbe felvenni kért konfekcionáló gép jövedelmével együtt a felperes jövedelme havi 400.000 forintot tett ki.

A felperes tagadásával szemben az alperes nem bizonyította, hogy a vitás gép, illetőleg az abból származó jövedelem a házastársi vagyonszerösség része lett volna, továbbá, hogy a vitás gép hasznosításából a felperesnek havi 300.000 forint nettó jövedelme származott, ezért az elsőfokú bíróság a felperes tartásdíj alapjául szolgáló nettó jövedelmét havi 100.000 forintban határozta meg.

A felperest terhelő tartásdíj mértékének, illetve összegének a meghatározása körében - a feleknek a házassági életközösség idején fennálló életkörülményeire, valamint arra is figyelemmel, hogy a gyermek jelentős mértékben részesül külön juttatásokban is - arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes által teljesített havi 20.000 forint gyermektartásdíj a gyermek eltartására elegendő lenne ugyan, ennél azonban nagyobb összeg volt az, amit a felek ténylegesen a gyermek tartására fordítottak. Ehhez képest a felperest terhelő gyermektartásdíj mértékét a felperes nettó jövedelme 25 %-ának megfelelő mértékű, havi 25.000 forintos meghatározott összegben állapította meg. Álláspontja szerint az

ilyen mértékű gyermektartásdíj a gyermek szükségleteivel összhangban áll, és a felperes életvitelére, jövedelmi viszonyaira tekintettel eltúlzott mértékűnek sem tekinthető, mert annak teljesítése a felperes megélhetését nem veszélyezteti.

A felperes az ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztése előtt úgy nyilatkozott, hogy a munkaviszonya megszűnt, munkanélküli és jövedelemmel nem rendelkezik. Ezt a felperesi védekezést az elsőfokú bíróság nem fogadta el, mert a perben hitelt érdemlően bizonyítást nyert, hogy a felperes milyen jövedelemmel rendelkezett az együttélés idején és azt követően. Ilyen körülmények mellett nem ad alapot alacsonyabb mértékű gyermektartásdíj megállapítására önmagában az, hogy a felperesnek a családi vállalkozásban fennálló munkaviszonya a per során megszűnt. A havi 25.000 forint összegű gyermektartásdíj pedig a felperes életvitelével (külföldi utak, stb.) akkor is összhangban áll, ha az átlagon felüli tartást, valamint az egyéb ajándékokat - az érvelésének megfelelően - valóban csak szülői, családi segítséggel képes a gyermek részére biztosítani.

Az így megállapított gyermektartásdíj alapulvételével a felperes 2008. február 15-től 2010. május 31-ig keletkezett hátralékának összegét havi 5.000 forintban, tehát 26,5 hónapra összesen 132.500 forintban határozta meg és kötelezte a felperest annak, valamint a 2010. június 1-jétől kezdődően esedékessé váló folyó havi tartásdíjrészleteknek a megfizetésére. Mellőzte ugyanakkor a tartásdíj százalékos mértékben történő megállapítását, mert a felperes jelenleg rendszeres jövedelemmel nem rendelkezik.

Az elsőfokú bíróság kijavított ítélete ellen az alperes fellebbezéssel élt annak megváltoztatása és - egyebek mellett - a felperes által fizetendő gyermektartásdíj mértékének felperes jövedelme 20 %-ára, de legkevesebb havi 50.000 forintra történő felemelése, ehhez igazodóan a 2008. február 15. és 2010. május 31. közötti időszakban keletkezett hátralékos gyermektartásdíj összegének 875.000 forintra történő felemelése, az elmaradt gyermektartásdíj után a felperesnek 2009. április 1. napjától kezdődően a törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére való kötelezése, valamint a felperes arra való kötelezése iránt, hogy fizessen meg neki a 2008. május 11. napjáig terjedő időszakra havi 50.000 forint, a 2008. december 1. napjától 2009. május 15. napjáig, továbbá a 2009. december 1. napjától 2010. január 15. napjáig terjedő időszakra havi 22.000 forint, tehát összesen 326.000 forint hátralékos házastársi tartásdíjat, valamint annak 2009. február 1. napjától kezdődően a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, 2010. november 1. napjától kezdődően pedig havi 50.000 forint házastársi tartásdíjat. Kérte továbbá a házastársi közös vagyon megosztására vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezés akként történő megváltoztatását, hogy kötelezze

a másodfokú bíróság a felperest 5.127.000 forint értékkülönbözet, valamint a konfekcionáló gép után 4.050.000 forint elmaradt használati díj és annak törvényes kamatai, továbbá 2010. május 13. napjától kezdődően 10 éven át havi 150.000 forint használati díj megfizetésére.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A másodfokú bíróság az ítéletével az elsőfokú bíróság kijavított ítéletének fellebbezett részét részben megváltoztatta, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 1.630.056 forint érték-kiegészítést. Az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltséget 350.000 forintra leszállította. A felperes által az államnak fizetendő kereseti illetéket 85.800 forintra felemelte. Egyebekben az elsőfokú bíróság kijavított ítéletének fellebbezett részét helybenhagyta. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 250.000 forint másodfokú perköltséget. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak - a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, mint illetékhatalóság külön felhívására - 97.800 forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az alperes fellebbezését a közös vagyon megosztását érintően részben alaposnak, egyéb részében pedig teljes mértékben alaptalannak ítéelő döntését azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság a peres felek közös vagyonának értékét 780.887 forintban állapította meg, és a vagyonmegosztás során 214.000 forint értékű ingóságot a felperes, 566.887 forint értékű ingóságot az alperes tulajdonába adott, és felperes kérelmére mellőzte az alperesnek érték-kiegészítés megfizetésére történő kötelezését. A közös vagyon megosztására irányuló alperesi viszontkereset elbírálása kapcsán azt állapította meg, hogy alperes viszontkeresete nem megalapozott, mert a peres felek együttélésük ideje alatt nem rendelkeztek olyan jövedelemmel, mellyel az alperes által elszámolni kért beruházásokat illetőleg közös vagyonként elszámolni kért ingóságok vásárlását finanszírozni tudták volna. Megállapította, hogy mind a felperes, mind az alperes átlagon felüli színvonalon éltek, ezt a színvonalat azonban nem saját jövedelmükből fedezték. Tekintve, hogy a beruházásokat és az ingóságok vásárlását a felek a felperesi szülők által juttatott hozzájárulásukból finanszírozták, az alperes által elszámolni kért beruházásokat és az elsőfokú bíróság által közös vagyonként figyelembe vett ingóságokon túlmenő vagyoni értéket a közös vagyon megosztása során a felperes különvagyonaként számolta el.

A másodfokú bíróság az ingóságok és a beruházások elszámolása vonatkozásában az elsőfokú bíróság által megállapítottaktól eltérő álláspontra helyezkedett.

Igazolt volt a perben az, hogy felek házasságkötését követően a felperes édesapja jelentős összegű pénzbeli támogatást nyújtott a felperesnek, és tény az is, hogy a bírói gyakorlat egységes abban, hogy a szülő által adott jelentősebb értékű ajándékot általában a saját gyermeke részére szánt ajándékként kell elszámolni.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint felek adott jövedelmi viszonyai és életvitele tükrében a felperesi szülő által nyújtott ajándék nem volt olyan jelentősebb értékűnek tekinthető, mely kifejezetten a gyermeknek szánt juttatásként lett volna értékelhető. Ilyen körülmények között a másodfokú bíróság a felperesi szülő által adott támogatást mindkét félnek adott juttatásként vette figyelembe és számolta el.

A peradatok szerint felperes a házasságkötés idején a P. Kft. tagja volt 20 %-os részesedéssel, tulajdoni hányadát a későbbiek során értékesítette testvérének 600.000 forintért. A hivatkozott felperesi Kft. résztulajdon a felperes különvagyona volt, annak haszna azonban felek közös vagyonát képezte, mert a Csjt. 27. § (1) bekezdés 3. mondata szerint közös vagyon a különvagyonnak az a haszna is, amely a házassági életközösség alatt keletkezik, levonva a vagyonkezelés és fenntartás költségeit.

A felperes édesapja a meghallgatása során részletesen nyilatkozott a P. Kft. anyagi helyzetével kapcsolatban, többek között arról, hogy 2003. évben mintegy 100.000.000 forint értékű gépet vásároltak, osztalék felvételének hiányában a bevételeket fejlesztésre fordították. A felperes a P. Kft-ben megtestesülő 20 % üzletrészt a saját nyilatkozata szerint kb. 2005. évben tehát a házasságkötést követően mintegy 3 év múlva értékesítette testvérének. A házasságkötéstől kezdődő 3 év alatt tehát a felperes édesapja, mint tulajdonostársa által juttatott pénzbeli támogatás az üzletrész tulajdonból eredő jövedelemátadásnak is tekinthető.

A másodfokú bíróság fenti szempontok figyelembevételével és értékelésével a felek közös vagyonára vonatkozó vagyonmérleget az alábbiak szerint állapította meg:

A felek közös vagyona:

N. J. igazságügyi szakértő alapszakvéleményében foglaltak szerinti beruházások:

- medencefólia	470.000 Ft
- műkő	90.000 Ft
- kandalló kovácsoltvas	360.000 Ft

N. J. kiegészítő szakvéleménye szerinti beruházások	1.230.000 Ft
---	--------------

V. Gy. igazságügyi szakértő

Szakvéleményében értékelt ingóságok

- felperesnél lévő ingóságok	1.867.000 Ft
- alperesnél lévő ingóságok	98.000 Ft

*Elsőfokú ítélet szerint felperes,
illetve alperestulajdonába adott*

- egy-egy video	20.000 Ft
- készpénz	258.887 Ft

R. C. gépkocsi 1/2 része	400.000 Ft
--------------------------	------------

Mindösszesen:	4.793.887 Ft
---------------	--------------

érték, amelyből a felek vagyoni

jutója személyenként:	2.396.944 Ft
-----------------------	--------------

Az alperesnél van:

- az elsőfokú ítélet szerint tulajdonába adott ingók értéke	566.887 Ft
--	------------

- a másodfokú bíróság által alperesnél levőként elszámolt további 1/4 R. C. érték	200.000 Ft
---	------------

Alperesnél van összesen:	766.887 Ft
--------------------------	------------

*Az egy főre jutó 2.396.943 forint, valamint az alperesnél lévő
765.887 forint érték egybevetésével érték-kiegészítésként jár az
alperesnek 1.630.056 forint, ezért a másodfokú bíróság a felperest
ezen összeg alperesnek való megfizetésére kötelezte.*

*A másodfokú bíróság egyezően az elsőfokú bíróság által
megállapítottakkal, mérlegelve a P. Kft. csatolt vagyonleltárában
foglaltakat is, azt a következtetést vonta le, hogy a 2002. év
decemberében vásárolt konfekcionáló gép a Kft. tulajdonát képezte,
mely körülmény figyelembevételével az alperes a gép után használati
díjra sem tarthat jogszerűen igényt.*

*Helyesek az elsőfokú bíróságnak a bontó okok vonatkozásában tett
megállapításai, a gyermektartásdíjjal, a hátralékos
gyermektartásdíjjal, a házastársi tartásdíjjal, valamint a
kapcsolattartással összefüggő rendelkezései.*

*Az elsőfokú bíróság a bizonyítás anyagának helyes értékelésével
állapította meg a házasság megromlására vezető okokat, a
fellebbezésben foglalt hivatkozások így nem szolgáltathatnak alapot
az említett körben tett helyes első bírói megállapítások
megváltoztatására.*

*Helyes az elsőfokú bíróságnak a gyermektartásdíjjal kapcsolatos
rendelkezése, az megfelelően igazodik a szülők igazolt jövedelmi
viszonyaihoz és a perbeli gyermek indokolt szükségleteihez.*

*Helyes a hátralék összegének megállapítása, és azon eljárás is,
mely mellőzte a tartásdíj vonatkozásában a kamatfizetési*

kötelezettség megállapítását, ugyanis a bírói gyakorlat szerint, ha a gyermektartásdíj fizetési kötelezettség meghatározása bíróság ítéleti rendelkezésével történik, úgy a kötelezettség megállapításáig a kötelezett késedelme nem állapítható meg.

Az alperes munkaképes személy, sem az első-, sem a másodfokú eljárás adatai nem igazoltak olyan körülményeket melyekből az lenne megállapítható, hogy az alperesnek önhibáján kívüli tartásra való rászorultsága megállapítható lenne.

A jogerős ítélet ellen az alperes felülvizsgálati, a felperes pedig csatlakozó felülvizsgálati kérelemmel élt.

Az alperes a felülvizsgálati kérelem benyújtására előírt határidőn belül 97. sorszám alatt előterjesztett eredeti felülvizsgálati kérelmében „a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és helyette a jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalát, vagy az ügyben eljáró másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítását” kérte a gyermektartásdíjra, házastársi tartásdíjra és a „házassági vagyonközösség megszüntetése” körében a P. Kft. vagyonleltárában szereplő konfekcionáló gépre és annak használati díjára vonatkozó rendelkezések vonatkozásában.

A Legfelsőbb Bíróság Pfv.2. sorszámú hiánypótlásra felhívó végzésének a kézhezvételét követően, a végzésben meghatározott határidőn belül, de több mint másfél hónappal a felülvizsgálati kérelem benyújtására előírt határidő lejárta után, a 2011. október 26-án Pfv.3. sorszám alatt érkeztetett pontosított felülvizsgálati kérelme ismételten „a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, és helyette a jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalára, vagy az ügyben eljáró másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítására irányult ugyan, pontosította viszont a kérelmét annyiban, hogy a jogerős ítélet megváltoztatása mellett 1.) a felperest terhelő gyermektartásdíj mértékének a mindenkori havi jövedelme 20 %-ára, de legkevesebb havi 50.000 forintra történő felemelését, a 2008. március 15. és 2011. október 31. közötti időszakban - a felperes részteljesítésére is figyelemmel - keletkezett hátralékos gyermektartásdíj összegének 1.202.500 forintban történő megállapítását, és a felperesnek az elmaradt gyermektartásdíj után a késedelmes időszak közepétől, azaz 2010. január 1-től a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére való kötelezését, 2.) a felperes házastársi tartásdíj fizetési kötelezettségének a megállapítását és ezen belül a felperesnek a házassági életközösség megszűnésétől a felülvizsgálati kérelme pontosításának benyújtásáig lejárt 976.000 forint hátralékos házastársi tartásdíj, valamint annak a késedelemmel érintett időszak középső napjától, azaz 2010. január 1-től a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamata, míg 2011. november 1-től kezdődően havi 50.000

forint házastársi tartásdíj megfizetésére, továbbá
3.) a felperes 6.450.000 forint elmaradt használati díj, valamint annak a késedelemmel érintett időszak közepétől, azaz 2010. január 1-től a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamata, 2011. november 1-től 10 évig havi 150.000 forint használati díj megfizetésére való kötelezését kérte.

A pontosított felülvizsgálati kérelmének részletesen kifejtett indokai szerint a jogerős ítélet általa sérelmezett rendelkezéseinek az alapjául szolgáló tényállás megállapításának a módja, illetőleg a perben eljáró bíróságoknak a megállapított tényállásra alapított érdemi döntése a Pp. 206. § (1)-(2) bekezdését és 190. § (2) bekezdését, a Csjt. 65. §-át, 69/A. §-át, 69/C. §-át 21. § (1) és 27. § (1) bekezdését, valamint a Ptk. 141. §-át sérti és ellentétes a Legfelsőbb Bíróság BH 2000/448. száma alatt közzétett eseti döntésében foglaltakkal is. A felülvizsgálati kérelemben vitatott perértéket 11.628.500 forintban jelölte meg.

Az alperes csatlakozó felülvizsgálati ellenkérelme a másodfokú bíróság ítélete vagyonmérleget megállapító és őt érték-kiegészítés fizetésére kötelező részének, illetve rendelkezéseinek a hatályon kívül helyezésére, valamint a jogszabályoknak megfelelő - az elsőfokú ítélettel megegyező - határozat hozatalára (helyesen: az elsőfokú bíróság ítélete ugyanezen rendelkezéseinek a helybenhagyására) irányult.

A csatlakozó felülvizsgálati kérelmét azzal indokolta, hogy a másodfokú bíróság ítéletének az általa sérelmezett részeinek, illetve rendelkezéseinek az alapjául szolgáló tényállás egyrészt iratellenes, másrészt logikailag értelmezhetetlen, az arra alapított érdemi döntés pedig a Csjt. 27. § (1) és 28. § (1) bekezdését sérti, és ellentétes a Legfelsőbb Bíróság PK 281. számú állásfoglalásában foglaltakkal is.

A felek felülvizsgálati, illetve csatlakozó felülvizsgálati ellenkérelme kölcsönösen a jogerős ítélet perbeli ellenfél által támadott rendelkezéseinek a hatályban tartására irányult.

A Kúria a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján csak a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül.

Az alperes felülvizsgálati kérelme alaptalan, a felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme előterjesztésének pedig nincs helye.

I.1. A Pp. 272. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelmet az első fokú határozatot hozó bíróságnál a határozat közlésétől

számított hatvan napon belül kell benyújtani és a felülvizsgálati kérelem benyújtására előírt határidő elmulasztása esetén az elmulasztott határidő utolsó napjától számított harminc nap elteltével igazolásnak akkor sincs helye, ha a mulasztás csak később jutott a fél tudomására vagy az akadály csak később szűnt meg, a hivatkozott § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelemben elő kell adni - a jogszabálysértés megjelölése mellett - , hogy a fél a határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja, a 273. § (5) bekezdése pedig kimondja, hogy a felülvizsgálati kérelmet nem lehet megváltoztatni, de a kérelem mindaddig visszavonható, amíg a Kúria a határozatát meg nem hozta, illetve - tárgyalás tartása esetén - a határozathozatal céljából vissza nem vonul.

A felülvizsgálati kérelem tartalmi követelményeit illetően a Legfelsőbb Bíróság számos eseti döntésében rámutatott már arra, hogy a felülvizsgálati kérelemben pontosan meg kell jelölni azt a jogszabályt, illetve annak rendelkezését, amelyet a jogerős ítélet sért (LB Kfv.II.35.194/1999. - BH 2001/1/46.), nem elegendő ebben a körben a korábbi beadványokra utalni (LB Pfv.II.20.325/1994. BH 1995/2/99.) és határozott kérelmet kell tartalmaznia arra nézve, hogy a fél a határozat megváltoztatását mennyiben kívánja (LB Mfv.I.10.116/1993. - BH 1993/12/774.).

E tartalmi követelményeknek megfelelően a Legfelsőbb Bíróság a 2011. október 11-én kelt Pfv.2. sorszámú végzésével a Pp. 270. § (1) bekezdésére tekintettel alkalmazott Pp. 95. § (2) bekezdése alapján az alperes 97. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelmét hiánypótlásra visszaadta és felhívta az alperest arra, hogy 8 napon belül, elutasítás terhével:

1.) határozott kérelmet terjesszen elő, hogy a jogerős ítélet gyermektartásdíjra, illetve házassági vagyontöredék megszüntetésére (helyesen: házastársi közös vagyon megosztására) vonatkozó rendelkezéseinek a megváltoztatását mennyiben kéri, azaz milyen tartalmú rendelkezés meghozatalára irányul a kérelme, mert a „jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatala”, valamint a korábbi beadványokra utalás felülvizsgálati kérelemként nem fogadható el (Pp. 272. § (2) bek.)

2.) a kérelméhez képest jelölje meg és számítással vezesse le a felülvizsgálati kérelemben vitatott értéket, hozzászámítva a házastársi tartásdíjra vonatkozó havi 50.000 forint igénynek a Pp. 24. § (2) bekezdés a) pontja alapján számítandó értékét is (Pp. 270. § (1) bek., 26. §).

Az alperes a Pfv.3. sorszámú - fentebb már részletesen ismertetett - pontosított felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet megváltoztatására irányuló határozott kérelmet kizárólag a felperest terhelő gyermektartásdíj mértékét és a hátralék összegét megállapító, valamint a felperes házastársi tartásdíj és használati

díj fizetési kötelezettsége megállapítására irányuló viszontkeresetét elutasító rendelkezések vonatkozásában terjesztett elő.

A pontosított felülvizsgálati kérelmének a „házastársi vagyontársaság megszüntetésével” (helyesen: a házastársi közös vagyon megosztásával) kapcsolatos indokolásában sérelmezte ugyan a vagyonmérleg 27. tételébe általa felvenni kért fólia konfekcionáló gépnek a közös vagyon mérlegéből való kihagyását is, és kérte annak a házassági közszerzeményként való figyelembe vételét.

Nem tartalmazott viszont a pontosított felülvizsgálati kérelme a házastársi közös vagyon megosztása iránti viszontkeresetét részben elutasító jogerős ítéleti rendelkezés megváltoztatására, és a viszontkeresetében a vagyonmérleg 27. tételébe általa felvenni kért fólia konfekcionáló gépnek a felek házastársi közös vagyonaként történő elszámolására és erre tekintettel a felperest terhére megállapított érték-kiegészítés összegének a felemelésére, valamint a felemelés összegének a megjelölésére irányuló határozott kérelmet.

Mindezekre, valamint arra is figyelemmel, hogy a Pp. - fentebb idézett - 273. § (5) bekezdése - a felülvizsgálati kérelem megváltoztatásának általános tilalma mellett - a kérelem (részbeni vagy egészbeni) visszavonásának a lehetőségét nem zárja ki, nem volt eljárásjogi akadálya annak, hogy az érdemi elbírálásra alkalmatlan eredeti felülvizsgálati kérelemben még szereplő, a vagyonmérleg 27. tételében felvett konfekcionáló gép vonatkozásában a kérelmét a pontosított kérelmében visszavonja. Erre tekintettel a Kúria a konfekcionáló gép - felülvizsgálati kérelem indokolásában foglalt - közszerzeményként való figyelembe vételére irányuló kérelem érdemi elbírálását az erre irányuló konkrét kérelem hiánya miatt a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján mellőzte.

2. A Pp. 146. § (1) bekezdése szerint a felperes a keresetét - és ebből következően az alperes a viszontkeresetét - az egyéb feltételek meglétében is - csak az első fokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig változtathatja meg, a Pp. 247. § (1) bekezdésének b) pontja értelmében pedig a másodfokú eljárásban a keresetet megváltoztatni nem lehet, ez a rendelkezés azonban nem zárja ki, hogy a fél a keresetét (és ebből következően a viszontkeresetét) felemelhesse vagy leszállíthassa, illetőleg az eredetileg nem követelt járulékokra, vagy a követeléseknek, illetőleg járulékoknak a per folyamán esedékessé vált részleteire is kiterjeszthesse.

A Pp. 270. § (1) bekezdése kimondja, hogy ha törvény másként nem rendelkezik, a felülvizsgálati eljárás során a Kúria az általános szabályok megfelelő alkalmazásával jár el. Az általános

szabályoktól eltérően. „másként” rendelkezik viszont a Pp. 270. § (2) bekezdése, amely szerint a jogerős ítélet vagy az ügy érdemében hozott jogerős végzés felülvizsgálatát a Legfelsőbb Bíróságtól csak jogszabálysértésre hivatkozással kérheti a fél, e rendelkezésnek a Pp. 271. § (1) bekezdésének a) és b) pontjában foglaltakkal való egybevetéséből pedig az következik, hogy a felülvizsgálati eljárásnak, mint rendkívüli perorvoslatnak csak az lehet a tárgya, ami a fellebbezési eljárásnak, mint rendes perorvoslatnak is tárgya volt.

Mindezeknek a további következménye viszont az, hogy a felülvizsgálati eljárásban nincs eljárásjogi lehetőség arra, hogy a fél a keresetét (és ebből következően a viszontkerestét) felemelhesse vagy leszállíthassa, illetőleg az eredetileg nem követelt járulékokra, vagy a követeléseknek, illetőleg járulékoknak a per folyamán esedékessé vált részleteire is kiterjeszthesse. A peres eljárás fogalma ugyanis kizárólag az elsőfokú és a rendes perorvoslatnak minősülő másodfokú (fellebbezési) eljárást foglalja magában, annak tehát a rendkívüli perorvoslatnak minősülő perújítási és felülvizsgálati eljárás nem része. A peres eljárás tehát a jogerős első- vagy másodfokú határozat meghozatalával lezárul, ezért az eredetileg nem követelt járulékok, vagy a követeléseknek és járulékoknak jogerős ítélet meghozatala után, de a felülvizsgálati, illetőleg a hiánypótlást követő pontosított felülvizsgálati kérelem benyújtásáig esedékessé vált részletei fogalmilag nem tartozhatnak „a per folyamán esedékessé vált részletek” körébe, a jogerős ítélet pedig nyilvánvalóan nem sértheti sem az anyagi jogi, sem az eljárásjogi szabályokat pusztán abból az okból, hogy az első-és másodfokú eljárásban első sem terjesztett igényeket nem bírálta el.

Az említett részletek felülvizsgálati eljárás keretében történő érvényesítésének a lehetősége tehát fogalmilag kizárt, ezért a Kúria a Pp. 273. § (2) bekezdése a) pontjának az analóg alkalmazása alapján mellőzte a felülvizsgálati kérelem jogerős ítélet 2011. június 16. napján történt meghozatala és a pontosított felülvizsgálati kérelem 2011. október 26-án történt benyújtása közötti időszakban keletkezett hátralékos gyermektartásdíj-, házastársi tartásdíj- és használati díj részletekkel kapcsolatos részének az érdemi elbírálását.

II. A Pp. 273. § (6) bekezdése szerint a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem előterjesztésére a 244. és a 257. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell, csatlakozó felülvizsgálati kérelmet a fél csak akkor terjeszthet elő, ha maga is jogosult lett volna felülvizsgálatot kérni.

A Pp. 244. § (1) bekezdése értelmében ha a fellebbező fél ellenfele a fellebbezéssel megtámadott ítélet megváltoztatását is kívánja, -

annyiban, amennyiben az ítélet ellen fellebbezésnek van helye - csatlakozó fellebbezést nyújthat be, ha azonban a fellebbezés a per főtárgyát nem érinti, a per főtárgyára vonatkozóan csatlakozó fellebbezésnek nincs helye, a (3) bekezdése - egyebek mellett - kimondja, hogy - többek között - a fellebbezés hivatalból történő elutasítása esetében a fellebbezéssel szemben előterjesztett fellebbezési ellenkérelem, illetőleg csatlakozó fellebbezés hatálytalanná válik, a (4) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy a fél részére nyitvaálló fellebbezési határidő alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezést önálló fellebbezésnek kell tekinteni.

A perbeli esetben a felperes az elsőfokú ítélet ellen fellebbezéssel nem élt, a másodfokú bíróság pedig az elsőfokú bíróság ítéletének a gyermektartásdíjra, házastársai tartásdíjra és használati díjra vonatkozó rendelkezéseit helybenhagyta ugyan, a házastársi közös vagyon megosztására vonatkozó rendelkezését azonban az alperes fellebbezése alapján megváltoztatta akként, hogy a felperest érték-kiegészítés fizetésére kötelezte az alperes javára, ezért a felperes a jogerős ítéletnek az előbbi rendelkezései ellen ugyan nem, az utóbbi rendelkezése ellen viszont önálló felülvizsgálati kérelem előterjesztésére - a Pp. 270-271. §-ai alapján - maga is jogosult lett volna.

A felperes azonban a csatlakozó felülvizsgálati kérelmét a felülvizsgálati kérelem benyújtására a Pp. 272. § (1) bekezdése által előírt határidő letelte után, 2011. november 29-én nyújtotta be, és az kizárólag a másodfokú ítélet vagyonmérleget megállapító és őt érték-kiegészítés fizetésére kötelező részének a hatályon kívül helyezésére, valamint a „jogszabályoknak megfelelő” - annak tartalmát tekintve az elsőfokú ítélet ugyanezen részét helybenhagyó - határozat hozatalára irányult. Mindezeknek a következménye pedig az, hogy a felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme önálló felülvizsgálati kérelemnek nem tekinthető, csatlakozó fellebbezési kérelem előterjesztésének pedig a jogerős ítélet - alperes felülvizsgálati kérelme által nem támadott - házastársi közös vagyon megosztására vonatkozó rendelkezése ellen nincs helye.

A Legfelsőbb Bíróság számos eseti döntésében rámutatott már arra, hogy a házastársi közös vagyon megosztása iránti perben a másodfokú bíróság - a vagyonmegosztás egységességének elvéből következően - csak akkor nem bírálhatja felül teljes terjedelmében az első fokú bíróság ítéletét, ha fellebbezéssel kizárólag a perköltség tekintetében éltek. Ebből következően a csatlakozó fellebbezés is kiterjedhet bármely olyan első fokú ítéleti rendelkezésre, amelynek eldöntése a házastársi közös vagyon megosztásának egységes és végleges elbírálásához szükséges (BH 1994/3/140.).

Az alperes a pontosított felülvizsgálati kérelmének indokolásában sérelmezte ugyan a fólia konfekcionáló gépnek a közös vagyon

köréből történő kihagyását, ezzel összefüggő konkrét felülvizsgálati kérelmet azonban - a fenti I.1. pontban kifejtettek szerint - nem terjesztett elő, a felülvizsgálati kérelme indokolásának a jogerős ítélet házastársi közös vagyon megosztására vonatkozó, a 27. tételbe felvenni kért konfekcionáló gép közös vagyonként történő megosztására irányuló viszontkeresetét elutasító rendelkezését sérelmező része pedig érdemben nem volt felülbírálnak.

A felülvizsgálati kérelme érdemben is elbírálnak részében - többek között - a géphasználati díj iránti viszontkeresetet elutasító jogerős ítéleti rendelkezést támadta, a kérelmének ez a része azonban annak ellenére sem minősül a házastársi közös vagyon megosztására irányuló igénynek, hogy az általa igényelt géphasználati díj egy részének a vagyonmérleg 28. tételébe történő beállítását kérte.

Ezzel szemben felülvizsgálati kérelem érdemben is elbírálnak - a gyermektartásdíj mértékét, valamint a házastársi tartásdíj és a használati díj iránti viszontkeresetet elutasító jogerős ítéleti rendelkezéseket támadó - része annak ellenére sem minősül a házastársi közös vagyon megosztására irányuló igénynek, hogy a használati díj iránti igényét az alperes a vagyonmérleg 28. tételébe beállította. A használati díj iránti igény ugyanis a házastárs társtulajdonosokat sem a Csjt. 27. § (1) bekezdése szerinti házastársi közös vagyon Csjt. 31. § (2) bekezdése alapján történő megosztásának a jogcímén, hanem a tulajdonosi, illetve társtulajdonosi minőségből folyó - Ptk. 99. §, illetve 140-141. § szerinti használati, illetve hasznosítási jog alapján illeti meg.

Mindezek miatt a Kúria az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét a Pp. 273. § (6) bekezdése szerint megfelelően alkalmazott Pp. 244. § (1) és (3) bekezdése alapján hivatalból elutasította.

III.1. A jogerős ítélet az alperes felülvizsgálati kérelmével támadott és a Kúria által érdemben is elbírált körben a peres felek egymással ellentétes előadásának, a kihallgatott tanúk egymásnak ugyancsak ellentmondó vallomásának, valamint a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok adatainak az egymással való egybevetése, azok okszerű, logikai ellentmondásoktól mentes, és a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt elveknek egyébként is megfelelően történő értékelése alapján, megalapozottan állapította meg a felek jogvitájának az érdemi elbírálnakához szükséges tényállást.

Ennek során a bizonyítási teher Pp. 164. § (1) bekezdésében foglalt főszabályának a helyes alkalmazásával értékelte kölcsönösen mindkét fél terhére mindazon tények bizonyítatlanságát, amelyek vonatkozásában a vitás tényt állító félnek állott érdekében az, hogy - a másik fél tagadásával szemben - a saját tényállításait a

bíróság valónak fogadja el.

Arra pedig a Legfelsőbb Bíróság már számos eseti döntésében rámutatott, hogy sem megalapozatlannak, sem iratellenesnek nem minősül a megállapított tényállás önmagában amiatt, hogy egyes bizonyítékokkal ellentétes ugyan, más bizonyítékok azonban azt kellően alátámasztják, a bíróságnak a bizonyított tényekre alapított következtetése pedig nem tekinthető logikátlannak, illetve okszerűtlennek pusztán azért, mert az említett tények más, ugyancsak logikus, illetve okszerű következtetés levonására is alapot adhatnak.

A Pp. 270. § (2) és 275. § (3) bekezdésében foglaltakból viszont az következik, hogy a tényállás megállapításának a módjára vonatkozó és az ügy érdemi elbírálására is lényeges kihatással lévő eljárásjogi szabálysértés hiányában a szabad bírói mérlegeléssel megállapított tényállás felülvizsgálati eljárás keretében történő felülmérlegelésének, a bizonyítékok újbóli értékelésének nincs helye.

2. Téves az alperesnek az a felülvizsgálati érvelése, hogy a jogerős ítéletnek a gyermektartásdíj mértékét meghatározó, a házas társi tartásdíj és a használati díj iránti viszontkeresetét pedig elutasító rendelkezése a felek jogvitájának az érdemi elbírálására irányadó anyagi jogi szabályokat sértené.

2.1. A Csjt. - alperes által hivatkozott - 65. § (1) bekezdése alapján a kötelezett a tartás teljesítése érdekében köteles anyagi viszonyaihoz képest a jogosultat mindazzal ellátni, ami annak a megélhetéséhez szükséges, azzal, hogy a leszármazó és a testvér eltartása a nevelés és a szükséges taníttatás költségeinek viselésére is kiterjed. A 69/A. § (1) bekezdése szerint a szülő a saját szükséges tartásának rovására is köteles megosztani kiskorú gyermekével azt, ami közös eltartásukra rendelkezésre áll. Ez a szabály nem irányadó, ha a gyermek tartása vagyonának jövedelméből kielégül, vagy a gyermeknek tartásra kötelezhető más egyenesági rokona van, a (2) bekezdése értelmében a gyermeket gondozó szülő a tartást természetben, a különélő szülő elsősorban pénzben szolgáltatja (gyermektartásdíj), a 69/C. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a tartásdíj összegét gyermekenként általában a kötelezett átlagos jövedelmének 15-25%-ban kell megállapítani. A gyermektartásdíj meghatározásánál figyelemmel kell lenni

- a) a gyermek tényleges szükségleteire
- b) mindkét szülő jövedelmi és vagyoni viszonyaira
- c) a szülők háztartásában eltartott más - saját, illetőleg mostoha - gyermekekre
- d) a gyermek saját jövedelmére is, a (3) bekezdése pedig kimondja, hogy a tartásdíjat
- a) százalékos arányban, vagy

b) határozott összegben, vagy

c) határozott összegben és bizonyos jövedelmek százalékában kell megállapítani.

A jogerős ítélet a felperest terhelő gyermektartásdíj mértékét - az ítéletének indokolásában helyesen kiemelt okok és körülmények miatt - a felperes életközösség ideje alatt elért havi nettó 100.000 forintos átlagkeresete 25 %-ának megfelelő havi meghatározott összegben állapította meg.

Ennek során helyesen hagyta figyelmen kívül azt, hogy a felperes családi vállalkozásbeli munkaviszonya a jelen per tartama alatt megszűnt és munkanélkülivé vált, hiszen a Csjt. 69/A. § (1) bekezdéséhez kapcsolódó ítélkezési gyakorlat egységes abban, hogy az alapvető szülői felelősség megköveteli azt a gondoskodást, hogy a szülő a körülményeinek alakításakor a kiskorú gyermekével szemben fennálló tartási kötelezettségével számoljon, és a munkaviszony elfogadható indok nélküli megszüntetése ezen kötelezettség megszegését jelenti (BH 1996/643.).

Tévedés nélkül vett figyelembe ugyanakkor azt is, hogy a felperes átlagot meghaladó életszínvonala és életkörülményei nem a saját jövedelmére, hanem a kiemelkedően jó anyagi színvonalon élő szüleinek a rendszeres anyagi támogatására vezethető vissza. Arra helyesen hivatkozik ugyan az alperes, hogy a felek együttélése esetén a felperes a szüleinek juttatását változatlanul megosztaná vele és a közös gyermekkel, téves viszont az az érvelése, hogy a gyermek nem kerülhet hátrányosabb helyzetbe pusztán azért, mert a felek házassága felbomlott.

A perbeli gyermek tartása ugyanis a Csjt. 61. § (1) és (3) bekezdése szerint kizárólag az eltartására képes szülőket, nem pedig a felperesi nagyszülőket terheli, a felperesi szülők által a felperes részére nyújtott anyagi támogatás pedig a Csjtr. II. 10. §-a alapján a felperes tartás alapjául szolgáló jövedelmeként nem vehető figyelembe.

Abban pedig egységes az ítélkezési gyakorlat, hogy a szükséges tartás mértékének reális meghatározásánál arra is figyelemmel kell lenni, hogy a szülők házasságának felbomlása és a közös vagyon megosztása - a külön lakás és külön háztartás megteremtésének és fenntartásának szükségessége folytán - szükségképpen mindkét szülő anyagi viszonyainak és életkörülményeinek a rosszabbodását, elnehezülését eredményezi, e következményekben pedig a közös gyermeknek is osztoznia kell. Nem tartható ugyanis - a felperes helyes érvelése szerint - az a nézet, hogy a gyermek érdekében a tartásdíj mértékének úgy kellene igazodnia a tartásra kötelezett jövedelméhez, hogy legalább anyagilag ne kerüljön hátrányosabb helyzetbe, mint amilyenben a szülők együttélése alatt élt, ezért

ezt a terhet nem lehet a tartást pénzben szolgáltató szülőre az ő érdekeinek a teljes figyelmen kívül hagyásával áthárítani. Adott körülmények között ugyanis nemcsak a különélő szülők gyermeke, hanem a családban nevelkedő gyermek is arra kényszerülhet, hogy igényeit átmenetileg vagy tartósan szűkebbre korlátozza.

A perbeli gyermek tényleges szükségleteire - az alperes által nyújtott természetbeni tartásra, valamint a gyermek után folyósított családi pótlék összegére is figyelemmel - az átlagos mértéket meghaladó, a felperes tartás alapjául szolgáló nettó jövedelme 25 %-ának megfelelő mértékű, havi 25.000 forintban meghatározott összegű gyermektartásdíj ugyanakkor - a jogerős ítélet helyes indokai szerint - arra tekintettel is kellő fedezetet nyújt, hogy a felek az együttélésük idején az átlagot meghaladó életkörülményeik folytán a gyermekre is a szükségesnél nagyobb összeget költöttek.

2.2. A Csjt. 21. § (1) bekezdése szerint a házasság felbontása esetén volt házastársától tartást követelhet az, aki arra hibáján kívül rászorul, kivéve, ha arra a házasság fennállása alatt tanúsított magatartása miatt érdemtelenné vált, azzal, hogy tartást csak olyan mértékben lehet követelni, hogy az ne veszélyeztesse a volt házastársnak és annak megélhetését, akinek eltartására a volt házastárs a tartást igénylővel egy sorban köteles.

A felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás alapján helyes a jogerős ítéletnek az a jogi következtetése, hogy az alperes a felperes általi tartásra sem a házasság fennállása alatt, sem az annak felbontása után tanúsított magatartása miatt nem vált ugyan érdemtelenné, a házastársa általi tartásra azonban - a jogerős ítélet indokolása által helyesen kiemelt okok és körülmények miatt - a hibáján kívül nem is szorult rá. Nem sértett tehát anyagi jogi szabályt az első-és másodfokú bíróság azzal, hogy az alperes házastársi tartás iránt előterjesztett viszontkeresetét elutasította.

2.3. A Ptk. 141 §-a szerint a dolog hasznai a tulajdonostársakat tulajdoni hányaduk arányában illetik meg.

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a felperes tagadásával szemben az alperes nem bizonyította azt, hogy egyrészt az általa a vagyonmérleg 27. tételébe felvenni kért fólia konfekcionáló gépet a felek a menyasszonytáncba kapott közös készpénzüket felhasználásával vásárolták volna meg, és ezért az a közös tulajdonukat képezné, másrészt a felperesi szülők és a peres felek vagy legalább a felperes között a vitás gép P. Kft. vagy - a felperes édesapja és a nevezett testvére által közösen működtetett - R. Kft. általi használatára vonatkozóan bármiféle megállapodás jött volna létre, végül pedig azt sem, hogy megállapodás alapján

vagy akár attól függetlenül a felperes a gép után ténylegesen használati díjban részesül, és igenlő esetben annak mennyi az összege és ténylegesen ki - a felperes édesapja vagy a P., illetve a R. Kft. - a kötelezettje.

A fentebb részletezett tények bizonyítatlansága folytán alaptalanul sérelmezi az alperes a felperes használati díj fizetési kötelezettségének a megállapítása iránt előterjesztett vizontkeresete elutasításának tényét.

A kifejtettek miatt a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott, és érdemben is elbírált rendelkezéseit - az érdemi döntés helyes indokaira a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazott Pp. 254. § (3) bekezdése alapján csupán utalva - a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VIII. 26.) IM rendelet (Kmr.) 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján rendelkezett a Kúria a felek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeinek, valamint az alperes által le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 80. § (1) bekezdésének i) pontja alapján pedig feljogosította a felperest az általa szükségtelenül lerótt csatlakozó felülvizsgálati eljárási illeték visszaigénylésére.

Budapest, 2010. március 27.

a tanács elnöke, előadó bíró, bíró.

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő

